

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. kovo 11 d.
(OR. en)

7158/22

Tarpinstitucinė byla:
2022/0068 (COD)

UK 40
CODEC 284

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2022 m. kovo 11 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI-MIKKELSENI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2022) 89 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo nustatomos Sąjungos naudojimosi savo teisėmis įgyvendinant Susitarimą dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos ir Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą ir užtikrinant šių susitarimų vykdymą taisyklės

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2022) 89 final.

Pridedama: COM(2022) 89 final

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2022 03 11
COM(2022) 89 final

2022/0068 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo nustatomos Sąjungos naudojimosi savo teisėmis įgyvendinant Susitarimą dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos ir Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą ir užtikrinant šių susitarimų vykdymą taisyklės

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Tiek pagal Susitarimą dėl išstojimo¹, tiek pagal Sąjungos ir Jungtinės Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą² bet kuri iš Šalių gali priimti ir taikyti tam tikras priemones, kurių tikslas – paskatinti kitą Šalį vykdyti arbitražo teismo ar kolegijos priimtą sprendimą. Tokios taisomosios priemonės yra laikinos – jos taikomos iki tol, kol sprendimas visiškai įvykdomas³. Prekybos ir bendradarbiavimo susitarime taip pat numatytos kompensacinės priemonės, kurias Šalies prašymu leidžia taikyti arbitražo teismas, jei nustatoma, kad kita Šalis taikė su taikytinomis nuostatomis iš esmės nesuderinamas taisomąsias priemones⁴.

Be to, pagal abu susitarimus Šalis gali, neprivalėdama prieš tai pasinaudoti atitinkamu ginčų sprendimo mechanizmu, imtis šių priemonių:

(a) taisomųjų priemonių:

- (a) numatytų Susitarime dėl išstojimo (susijusių su atvejais, kai nepavyksta į Protokolą dėl Airijos ir Šiaurės Airijos įtraukti atitinkamų Sąjungos teisės aktų)⁵;
- (b) numatytų Prekybos ir bendradarbiavimo susitarime (susijusių su subsidijomis, kelių transportu ir žvejyba)⁶;

(b) pusiausvyros atkūrimo priemonių:

- (a) numatytų Susitarime dėl išstojimo (susijusių su Jungtinės Karalystės priimtomis apsaugos priemonėmis, dėl kurių taikymo sutrinka teisių ir pareigų pagal Protokolą dėl Airijos ir Šiaurės Airijos pusiausvyra)⁷;
- (b) numatytų Prekybos ir bendradarbiavimo susitarime (susijusių su Jungtinės Karalystės priimtomis apsaugos priemonėmis, dėl kurių taikymo sutrinka teisių ir pareigų pagal Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą arba bet kurį papildomąjį susitarimą pusiausvyra)⁸;

¹ Susitarimas dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos (OL L 29, 2020 1 31, p. 7). Šis susitarimas buvo sudarytas Tarybos sprendimu (ES) 2020/135 (OL L 29, 2020 1 31, p. 1) ir įsigaliojo 2020 m. vasario 1 d.

² Europos Sąjungos bei Europos atominės bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimas (OL L 149, 2021 4 30, p. 10). Šis susitarimas sudarytas 2021 m. balandžio 29 d. Tarybos sprendimu (ES) 2021/689 dėl Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo ir Europos Sąjungos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės susitarimo dėl keitimosi įslaptinta informacija ir jos apsaugos saugumo procedūrų sudarymo Sąjungos vardu (OL L 149, 2021 4 30, p. 2). Jis buvo laikinai taikomas nuo 2021 m. sausio 1 d. ir įsigaliojo 2021 m. gegužės 1 d.

³ Susitarimo dėl išstojimo 178 straipsnis ir Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo 749 straipsnis.

⁴ Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo 374 straipsnio 12 dalis.

⁵ Susitarimo dėl išstojimo protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 13 straipsnis.

⁶ Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo 374, 469 ir 506 straipsniai.

⁷ Susitarimo dėl išstojimo protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 16 straipsnis.

⁸ Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo 773 straipsnis.

- (c) numatytų Prekybos ir bendradarbiavimo susitarime (susijusių su skirtumais darbo ir socialinėje, aplinkos ar klimato apsaugos arba subsidijų kontrolės srityse)⁹;
- (c) Prekybos ir bendradarbiavimo susitarime numatytų atsakomųjų priemonių (kuriomis, laikantis Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo 411 straipsnio, reaguojama į pusiausvyros atkūrimo priemones)¹⁰;
- (d) apsaugos priemonių:
 - (a) numatytų Susitarime dėl išstojimo (taikytinų, jei dėl Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos taikymo kyla didelių ekonominių, visuomeninių ar aplinkos srities sunkumų, kurie gali būti ilgalaikiai, arba jei dėl to prekybos srutai nukreipiami į kitas šalis)¹¹;
 - (b) numatytų Prekybos ir bendradarbiavimo susitarime (taikytinų, jei kyla didelių sektorinio ar regioninio pobūdžio ekonominių, visuomeninių ar aplinkos srities sunkumų, kurie gali būti ilgalaikiai)¹²;
- (e) priemonių, kurių esmė – sustabdyti įsipareigojimų pagal Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą arba bet kurį papildomąjį susitarimą vykdymą tuo atveju, kai pažeidžiamos tam tikros Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo arba bet kurio papildomojo susitarimo nuostatos arba nesilaikoma tam tikrų, visų pirma su prekyba prekėmis, oro transportu, kelių transportu, žvejyba ar Sąjungos programomis susijusių, sąlygų¹³.

Pagal Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą Sąjunga taip pat gali sustabdyti arba nutraukti I protokolo taikymą vienai ar kelioms Sąjungos programoms, veiksmams arba jų dalims, jei Jungtinė Karalystė nesumoka savo finansinio įnašo arba iš esmės pakeičia tam tikras pirmines sąlygas.

Sąjunga ir Jungtinė Karalystė gali tarpusavyje sudaryti kitus dvišalius susitarimus, laikomus Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo papildomaisiais susitarimais; tokie papildomieji susitarimai yra neatsiejama Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimu reglamentuojamų bendrų dvišalių santykių dalis ir sudedamoji bendros sistemos dalis¹⁴. Todėl pirmiau minėtos priemonės turėtų būti taikomos ir tokiems papildomiesiems susitarimams.

Sąjunga taip pat turėtų turėti galimybę imtis tinkamų priemonių tais atvejais, kai susitarimuose nustatytais privalomais ginčų sprendimo mechanizmais neįmanoma veiksmingai pasinaudoti dėl to, kad Jungtinė Karalystė tuo tikslu nebendradarbiauja.

Savo sprendime dėl Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo sudarymo (toliau – Tarybos sprendimas¹⁵) Taryba suteikė Komisijai įgaliojimus Sąjungos vardu priimti daugumą pirmiau

⁹ Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo 411 straipsnis. Šios priemonės gali būti priimanos ir taikomos, išskyrus atvejus, kai kita Šalis paprašo įsteigti arbitražo teismą, kuris išnagrinėtų, ar jos atitinka tame straipsnyje nustatytas sąlygas.

¹⁰ Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo 411 straipsnis.

¹¹ Susitarimo dėl išstojimo protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 16 straipsnis.

¹² Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo 773 straipsnis.

¹³ 34 straipsnis, 434 straipsnio 4 dalis, 435 straipsnio 12 dalis, 457, 501 ir 506 straipsniai.

¹⁴ Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo 2 straipsnis. Toks papildomasis susitarimas yra Europos Sąjungos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės susitarimas dėl keitimosi įslaptinta informacija ir jos apsaugos saugumo procedūrų (OL L 149, 2021 4 30, p. 2540).

¹⁵ Tarybos sprendimas (ES) 2021/689.

nurodytų priemonių, „[k]ol Sąjungoje įsigalios konkretus teisėkūros procedūra priimamas aktas, kuriuo reglamentuojamas <...> priemonių priėmimas“¹⁶.

Sudarant Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą taip pat buvo paskelbtas Komisijos ir Tarybos sutartas bendras pareiškimas, kuriame nurodyta, kad Komisija, išlaikydama galimybę savo nuožiūra naudotis Sutartyse nustatyta jos teise inicijuoti teisės aktus, pasiūlymą dėl pirmiau nurodyto konkretaus teisėkūros procedūra priimamo akto stengsis pateikti iki 2022 m. kovo 31 d.¹⁷

Šiuo pasiūlymu dėl teisėkūros procedūra priimamo akto įvykdomas tas politinis įsipareigojimas. Siūlomu reglamentu Komisijai suteikiami įgaliojimai įgyvendinimo aktais priimti pirmiau nurodytas priemonės ir prireikus jas iš dalies pakeisti, sustabdyti jų taikymą arba jas panaikinti. Jei priemonės esmė yra sustabdyti įsipareigojimo pagal kurį nors susitarimą vykdymą, tie įgaliojimai apima ir teisę nustatyti tinkamus prekybos, investavimo ar kitos veiklos, kurią aprėpia atitinkamas susitarimas, apribojimus. Taigi siūlomu reglamentu užtikrinama, kad Sąjunga galėtų laiku imtis veiksmingų priemonių, reikalingų, kad įgyvendinant Susitarimą dėl išstojimo bei Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą ir užtikrinant jų vykdymą būtų apsaugoti jos interesai.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Valstybės narės išstojimą ir Sąjungos partnerystę su buvusia valstybe nare reglamentuojančios politikos nuostatos neturi precedento. Susitarimu dėl išstojimo ir Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimu sukurta beprecedentė sistema ypatinga ir tuo, kad Susitarimo dėl išstojimo protokolu dėl Airijos ir Šiaurės Airijos sudaromos sąlygos prekių bendrojoje rinkoje dalyvauti Jungtinei Karalystei priklausančiai Šiaurės Airijai.

Siūlomas reglamentas būtų taikomas vietoj pirmiau minėtame Tarybos sprendime dėl Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo sudarymo Komisijai suteiktų įgaliojimų. Todėl, kai siūlomas reglamentas bus priimtas, Komisija pateiks pasiūlymą panaikinti atitinkamas to sprendimo dalis.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Atsižvelgiant į plačią abiejų susitarimų taikymo sritį, gali reikėti priimti priemones, susijusias su šių sričių Sąjungos politika: bendra žuvininkystės politika, bendrąja transporto politika, vidaus rinkos politika, mokslinių tyrimų ir plėtros politika, kosmoso politika ir bendra prekybos politika.

Siūlomo reglamento nuostatos, kuriomis reglamentuojama tas pats, kas ir sektorinėmis Sąjungos teisės nuostatomis, yra už tas nuostatas viršesnės (*lex specialis*). Toks dubliavimasis galimas, pavyzdžiui, bendros prekybos politikos¹⁸ ar transporto politikos¹⁹ srityje.

¹⁶ Tarybos sprendimo 3 straipsnis.

¹⁷ Komisijos ir Tarybos pareiškimo dėl Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo stebėsenos ir įgyvendinimo 3 dalis.

¹⁸ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 654/2014 dėl Europos Sąjungos teisių taikyti tarptautines prekybos taisykles ir užtikrinti šių taisyklių vykdymą, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 3286/94, nustatantis Bendrijos procedūras bendros prekybos politikos srityje siekiant užtikrinti Bendrijos teisių pagal tarptautinės prekybos taisykles, visų pirma tas, kurios nustatytos Pasaulio prekybos organizacijoje, įgyvendinimą (OL L 189, 2014 6 27, p. 50).

Atsižvelgiant į Sąjungos politikos, susijusios su laisvės, saugumo ir teisingumo erdve, ypatumus, siūlomas reglamentas neapima į tos politikos taikymo sritį patenkančių priemonių.

Su Euratomo mokslinių tyrimų ir mokymo programomis susijusių priemonių priėmimas reglamentuojamas atskiru pasiūlymu dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Teisinis pagrindas yra Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) nuostatos, reglamentuojančios tas sritis, kuriose gali reikėti priimti vienašales ir vykdymo užtikrinimo priemonės, būtent:

- SESV 43 straipsnis (žvejyba);
- SESV 91 ir 100 straipsniai (transportas);
- SESV 173, 182, 188 ir 189 straipsniai (Sąjungos programos);
- SESV 207 straipsnis (bendra prekybos politika).

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Siūlomu reglamentu įgyvendinamas Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimas ir Susitarimas dėl išstojimo, kurie abu yra vien su ES sudaryti susitarimai. Kadangi tikslo, t. y. nustatyti taisykles ir procedūras, reglamentuojančias Sąjungos naudojimąsi savo teisėmis pagal Susitarimą dėl išstojimo ir Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl jo masto ir poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali priimti priemones. Tačiau pagal siūlomą iniciatyvą priimanos priemonės turės įtakos valstybėms narėms, todėl tikslinga taikyti komiteto procedūrą.

• Proporcingumo principas

Analogiškai, kadangi atitinkamuose susitarimuose yra nustatytos teisės, kuriomis gali naudotis Sąjunga, siūlomos priemonės neviršija to, kas ištis būtina tikslui – užtikrinti galimybę greitai ir veiksmingai pasinaudoti tomis teisėmis – pasiekti. Be to, Susitarime dėl išstojimo ir Prekybos ir bendradarbiavimo susitarime nustatytais vienašalių ir vykdymo užtikrinimo priemonių priėmimo sąlygomis užtikrinama, kad tos priemonės neviršytų to, kas ištis būtina konkrečioms tuose susitarimuose nustatytiems tikslams pasiekti.

• Priemonės pasirinkimas

Siekiamą tikslą, t. y. nustatyti Sąjungos naudojimosi turimomis teisėmis įgyvendinant Susitarimą dėl išstojimo ir Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą arba bet kurį papildomąjį susitarimą ir užtikrinant jų vykdymą bendruosius principus ir vienodas sąlygas, geriausiai atitinka reglamento forma.

¹⁹ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/712 dėl konkurencijos oro transporto sektoriuje apsaugos, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 868/2004 (OL L 123, 2019 5 10, p. 4).

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Netaikoma.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Ši iniciatyva yra procedūrinio ir institucinio pobūdžio.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Netaikoma.

- **Poveikio vertinimas**

Poveikio vertinimas neatliktas dėl šių priežasčių:

1. Komisija neturi politikos pasirinkimo galimybių, nes a) numatomu pasiūlymu nustatoma tvarka, pagal kurią Sąjungoje turėtų būti visiškai vienodai imamos priemonių, dėl kurių jau susitarta abiejuose tarptautiniuose susitarimuose, ir b) Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai įsipareigojo pasiūlymą dėl šio teisėkūros procedūra priimamo akto pateikti iki konkrečios datos.
2. Atsižvelgiant į tai, kad aktas yra procedūrinio pobūdžio, tiesiogiai nustatomo poveikio nenumatoma.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Netaikoma.

- **Pagrindinės teisės**

Pagrindinių teisių chartijos požiūriu priemonių priėmimas pagal siūlomą reglamentą būtų teisėtas Sąjungos veiksmas. Taip būtų todėl, kad šio veiksmo būtų imamasi laikantis reikalavimų, pagal kuriuos veiksmai turi turėti tinkamą teisinį pagrindą, jų turi imtis kompetentingos institucijos, jais turi būti siekiama teisėto tikslo (šiuo atveju jis – Sąjungai naudotis savo teisėmis pagal minėtus susitarimus) ir jie turi atitikti proporcingumo principą.

4. **POVEIKIS BIUDŽETUI**

Netaikoma.

5. **KITI ELEMENTAI**

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Siūlomo reglamento įgyvendinimo peržiūrą numatoma atlikti per penkerius metus nuo jo įsigaliojimo. Šis laikotarpis dera su Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo 776 straipsnio nuostatomis dėl abiejų to susitarimo Šalių kartu atliksimos peržiūros.

- **AIškinamieji dokumentai (direktyvoms)**

Netaikoma.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

1 straipsnyje nustatomas siūlomo reglamento dalykas, t. y. nurodoma, kad juo nustatomos taisyklės ir procedūros, kuriomis siekiama užtikrinti Sąjungos galimybę veiksmingai ir laiku

pasinaudoti savo teisėmis įgyvendinant Susitarimą dėl išstojimo ir Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą ir užtikrinant jų vykdymą.

Norint pasinaudoti tomis teisėmis, gali būti imamasi to straipsnio 2 dalyje išvardytų priemonių – tokiu atveju turi būti laikomasi 2 straipsnyje nustatytų taisyklių ir 3 straipsnyje nustatytos komiteto procedūros. Visų pirma tos priemonės turi neviršyti to, kas būtina jų tikslui, nurodytam atitinkamose Susitarimo dėl išstojimo ir Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo nuostatose, pasiekti.

4 straipsniu patvirtinama, kad siūlomas reglamentas yra *lex specialis*. 5 straipsnyje numatyta, kad Komisija per penkerius metus nuo šio reglamento įsigaliojimo atliks jo peržiūrą, kad nustatytų, ar jis tebeatitinka savo paskirtį.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo nustatomos Sąjungos naudojimosi savo teisėmis įgyvendinant Susitarimą dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos ir Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą ir užtikrinant šių susitarimų vykdymą taisyklės

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 43, 91, 100, 173, 182, 188, 189 ir 207 straipsnius,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę²⁰,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²¹,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) 2020 m. sausio 30 d. Taryba sudarė Susitarimą dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos²² (toliau – Susitarimas dėl išstojimo). Tas susitarimas įsigaliojo 2020 m. vasario 1 d.;
- (2) 2021 m. balandžio 29 d. Taryba Sąjungos vardu sudarė Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą²³ (toliau – Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimas). Jis buvo laikinai taikomas nuo 2021 m. sausio 1 d. ir įsigaliojo 2021 m. gegužės 1 d.;
- (3) tiek Susitarime dėl išstojimo, tiek Prekybos ir bendradarbiavimo susitarime yra numatyta, kad bet kuri iš Šalių konkrečiais atvejais gali, laikydamasi tuose susitarimuose nustatytų sąlygų ir procedūrų, priimti tam tikras priemones. Šiomis priemonėmis, be kita ko, gali būti sustabdytas tam tikrų įsipareigojimų pagal atitinkamą Susitarimą vykdymas;
- (4) Sąjunga ir Jungtinė Karalystė gali tarpusavyje sudaryti kitus dvišalius susitarimus, laikomus Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo papildomaisiais susitarimais; tokie

²⁰ OL C , , p. .

²¹ OL C , , p. .

²² OL L 29, 2020 1 31, p. 7.

²³ OL L 149, 2021 4 30, p. 10.

papildomieji susitarimai yra neatsiejama Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimu reglamentuojamų bendrų dvišalių santykių dalis ir sudedamoji bendros sistemos dalis;

- (5) jei Sąjungai prireiktų pasinaudoti savo teisėmis įgyvendinant Susitarimą dėl išstojoimo ir Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą ir užtikrinant jų vykdymą, ji turėtų turėti galimybę tinkamai pasinaudoti turimomis priemonėmis – tai turėtų būti galima padaryti greitai, proporcingai, veiksmingai, lanksčiai ir į tai visapusiškai įtraukiant valstybes nares. Sąjunga taip pat turėtų turėti galimybę imtis tinkamų priemonių tais atvejais, kai tuose susitarimuose nustatytais privalomais ginčų sprendimo mechanizmais neįmanoma veiksmingai pasinaudoti dėl to, kad Jungtinė Karalystė tuo tikslu nebendradarbiauja. Todėl būtina nustatyti tų priemonių priėmimą reglamentuojančias taisykles ir procedūras;
- (6) šiame reglamente nustatytos taisyklės ir procedūros, kuriomis reglamentuojama tas pats, kas ir kitomis pagal Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo priimtomis Sąjungos teisės nuostatomis, turėtų būti laikomos viršesnėmis už tas nuostatas;
- (7) kad šis reglamentas ir toliau atitiktų savo paskirtį, Komisija turėtų per penkerius metus nuo jo įsigaliojimo atlikti jo taikymo srities ir įgyvendinimo peržiūrą ir savo išvadas pateikti Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui;
- (8) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas ir ypač Sąjungos galimybę greitai, veiksmingai ir lanksčiai pasinaudoti atitinkamomis savo teisėmis pagal Susitarimą dėl išstojoimo ir Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai priimti pirmiau nurodytas priemonės ir prireikus prekybos ar kitos veiklos apribojimo priemonės. Tie įgaliojimai turėtų apimti ir teisę iš dalies pakeisti priimtas priemonės, sustabdyti jų taikymą arba jas panaikinti. Jais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011²⁴. Atsižvelgiant į tai, kad numatomos priemonės apima bendro pobūdžio aktų priėmimą, ir į tai, kad dauguma numatomų priemonių yra susijusios su to reglamento 2 straipsnio 2 dalies b punkte nurodytomis sritimis, priimant tas priemones turėtų būti taikoma nagrinėjimo procedūra. Jei tinkamai pagrįstais atvejais būtų priežasčių, dėl kurių privaloma skubėti siekiant tinkamai apsaugoti Sąjungos interesus, Komisija turėtų priimti nedelsiant taikytinus įgyvendinimo aktus;
- (9) kadangi šio reglamento tikslas, t. y. nustatyti taisykles ir procedūras, reglamentuojančias Sąjungos naudojimąsi savo teisėmis pagal Susitarimą dėl išstojoimo ir Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą, ir įgalioti Komisiją priimti reikiamas priemonės, be kita ko, prireikus nustatyti prekybos, investavimo ar kitos veiklos, kurią aprėpia Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimas, apribojimus, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl jo masto ir poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali priimti priemones. Be to, kadangi viena iš Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo ir Susitarimo dėl išstojoimo Šalių yra tik Sąjunga, su šiais susitarimais susijusių tarptautinės teisės lygmens veiksmų gali imtis tik ji. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti,

²⁴ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis Dalykas ir taikymo sritis

1. Šiuo reglamentu nustatomos taisyklės ir procedūros, kuriomis siekiama užtikrinti Sąjungos galimybę veiksmingai ir laiku pasinaudoti savo teisėmis įgyvendinant Susitarimą dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos (toliau – Susitarimas dėl išstojimo), Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą (toliau – Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimas) ir Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo papildomuosius susitarimus ir užtikrinant šių susitarimų vykdymą.
2. Šis reglamentas taikomas šioms Sąjungos priimamoms priemonėms (toliau – priemonės):
 - (a) Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo 34 straipsnyje numatytoms priemonėms, kurių esmė – sustabdyti tam tikro lengvatinio režimo taikymą atitinkamam produktui ar produktams;
 - (b) Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo 374 straipsnyje numatytoms taisomosioms priemonėms ir priemonėms, kurių esmė – sustabdyti įsipareigojimų vykdymą;
 - (c) Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo 411 straipsnyje numatytoms pusiausvyros atkūrimo priemonėms ir atsakomosioms priemonėms;
 - (d) Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo 434 straipsnio 4 dalyje ir 435 straipsnio 12 dalyje numatytoms priemonėms, kurių esmė – atsisakyti išduoti Jungtinės Karalystės oro vežėjams leidimą vykdyti oro susisiekimą, jį atšaukti, sustabdyti jo galiojimą, apriboti jo naudojimą arba nustatyti jo naudojimo sąlygas, taip pat atsisakyti leisti tiems oro vežėjams vykdyti veiklą, atšaukti leidimą ją vykdyti, ją sustabdyti ar apriboti arba nustatyti jos vykdymo sąlygas;
 - (e) Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo 457 straipsnyje numatytoms priemonėms, kurių esmė – sustabdyti pripažinimo įsipareigojimų vykdymą;
 - (f) Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo 469 straipsnyje numatytoms taisomosioms priemonėms;
 - (g) Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo 501 straipsnyje numatytoms kompensacinėms priemonėms ir priemonėms, kurių esmė – sustabdyti įsipareigojimų vykdymą;
 - (h) Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo 506 straipsnyje numatytoms taisomosioms priemonėms ir priemonėms, kurių esmė – sustabdyti įsipareigojimų vykdymą;
 - (i) Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo 718 ir 719 straipsniuose numatytoms priemonėms, kurių esmė – sustabdyti arba nutraukti I protokolo taikymą vienai ar kelioms pagal Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo patvirtintoms Sąjungos programoms, veiksams arba jų dalims;
 - (j) Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo 749 straipsnyje numatytoms priemonėms, kurių esmė – pasiūlyti ar priimti laikiną kompensaciją arba sustabdyti įsipareigojimų vykdymą dėl priežasčių, susijusių su sprendimo vykdymu po arbitražo ar ekspertų kolegijos procedūros;

- (k) Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo 773 straipsnyje numatytoms apsaugos priemonėms ir pusiausvyros atkūrimo priemonėms;
- (l) prekybos, investavimo ar kitos veiklos, kurią aprėpia Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimas, apribojimo priemonėms, taikytinoms tais atvejais, kai priimti sprendimo neįmanoma dėl to, kad Jungtinė Karalystė nesiima veiksmų, būtinų, kad veiktų tame susitarime arba Susitarime dėl išstojimo nustatyta ginčų sprendimo procedūra, be kita ko, kai ji nepagrįstai vilkina procedūras, t. y. nebendradarbiauja procese;
- (m) Susitarimo dėl išstojimo 178 straipsnyje numatytoms priemonėms, kurių esmė – sustabdyti įsipareigojimų vykdymą dėl priežasčių, susijusių su arbitražo kolegijos sprendimo vykdymu;
- (n) Susitarimo dėl išstojimo protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 13 straipsnyje numatytoms taisomosioms priemonėms;
- (o) Susitarimo dėl išstojimo protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 16 straipsnyje numatytoms apsaugos priemonėms ir pusiausvyros atkūrimo priemonėms.

2 straipsnis

Sąjungos naudojimas savo teisėmis

1. Komisijai suteikiami įgaliojimai įgyvendinimo aktais:
 - (a) priimti šio reglamento 1 straipsnio 2 dalyje nurodytas priemones;
 - (b) jei priemonės esmė yra sustabdyti įsipareigojimo pagal kurį nors iš 1 straipsnio 1 dalyje nurodytų susitarimų vykdymą – nustatyti prekybos, investavimo ar kitos veiklos, kurią aprėpia atitinkamas susitarimas, apribojimus, kurių priešingu atveju, tebegaliojant stabdomam įsipareigojimui, nustatyti nebūtų galima.

Jei aktualu, tuose įgyvendinimo aktuose nurodoma priimamų priemonių taikymo trukmė.
2. Pagal 1 dalį priimamos priemonės, atsižvelgiant į turimą informaciją ir Sąjungos bendrąjį interesą, pasirenkamos pagal šiuos kriterijus:
 - (a) priemonių veiksmingumą skatinant Jungtinę Karalystę laikytis 1 straipsnio 1 dalyje nurodytų susitarimų;
 - (b) priemonių potencialą palengvinti Jungtinės Karalystės priemonių paveiktų Sąjungos ekonominės veiklos vykdytojų padėtį;
 - (c) galimybę naudotis alternatyviais atitinkamų prekių tiekimo arba paslaugų teikimo šaltiniais, norint išvengti neigiamo poveikio Sąjungos galutinės grandies sektoriams, perkančiosioms institucijoms ar subjektams arba galutiniams vartotojams arba tokį poveikį kuo labiau sumažinti;
 - (d) tai, ar priemonių taikymo administravimas nebus pernelyg sudėtingas, o išlaidos – per didelės;
 - (e) visus su 1 straipsnio 2 dalyje nurodytomis priemonėmis susijusius konkrečius kriterijus, kurie gali būti nustatyti 1 straipsnio 1 dalyje nurodytuose susitarimuose.
3. Komisijai suteikiami įgaliojimai įgyvendinimo aktais iš dalies pakeisti 1 straipsnio 2 dalyje nurodytas priemones, sustabdyti jų taikymą arba jas panaikinti. Jei aktualu, tuose įgyvendinimo aktuose nurodoma taikymo sustabdymo trukmė.

4. Viena ar daugiau valstybių narių gali prašyti Komisijos priimti 1 straipsnio 2 dalyje nurodytas priemones, jei tai valstybei narei ar valstybėms narėms jos tampa itin aktualios. Jei Komisija į tokį prašymą neatsako teigiamai, ji apie to priežastis laiku informuoja Tarybą.
5. Jei dėl išliekančių didelių skirtumų šio reglamento 1 straipsnio 2 dalies c punkte nurodytos pusiausvyros atkūrimo priemonės taikomos ilgiau nei metus, viena ar daugiau valstybių narių gali prašyti Komisijos taikyti Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo 411 straipsnyje nustatytą peržiūros nuostatą. Vadovaudamasi Prekybos ir bendradarbiavimo susitarime išdėstytomis nuostatomis, Komisija laiku išnagrinėja šį prašymą ir apsvarsto galimybę, jei reikia, tuo klausimu kreiptis į Partnerystės tarybą. Jei Komisija į tokį prašymą neatsako teigiamai, ji apie to priežastis laiku informuoja Tarybą.
6. Šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodyti įgyvendinimo aktai priimami laikantis 3 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
7. Jei yra tinkamai pagrįstų priežasčių, dėl kurių privaloma skubėti, Komisija, laikydamasi 3 straipsnio 3 dalyje nurodytos procedūros, priima nedelsiant taikytinus įgyvendinimo aktus.

3 straipsnis *Komiteto procedūra*

1. Komisijai padeda Jungtinės Karalystės reikalų komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.
3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 8 straipsnis kartu su jo 5 straipsniu.

4 straipsnis *Santykis su kitomis Sąjungos teisės nuostatomis*

Šis reglamentas taikomas nepaisant jokių kitų pagal Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo priimtų Sąjungos teisės nuostatų, kuriomis reglamentuojamas tas pats dalykas.

5 straipsnis *Peržiūra*

Komisija iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti datą, atitinkančią dieną, kurią sueis penkeri metai po šio reglamento įsigaliojimo] Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui pateikia šio reglamento taikymo ataskaitą.

6 straipsnis *Įsigaliojimas*

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas